

**Správa z medzinárodnej vedeckej konferencie
*Hospodárske a sociálne dejiny raného novoveku od Jagellonců
po Josefa II.***

DOI: <https://doi.org/10.24040/ahn.2023.26.02.133-134>

Rozvoju a premenám hospodárskej sféry života ranonovovekej spoločnosti sa venovala medzinárodná konferencia *Hospodárske a sociálne dejiny raného novoveku*, ktorá sa uskutočnila v dňoch 28. a 29. novembra 2023 v Hodoníne. Jej organizátorom bolo Masarykovo múzeum v Hodoníne v spolupráci s Trnavskou univerzitou v Trnave, Univerzitou Pardubice a Univerzitou J. E. Purkyně v Ústí nad Labem. Dvojdňová konferencia predstavila možnosti skúmania hospodárskych a sociálnych dejín raného novoveku s prihliadnutím na prerod spoločnosti v danej oblasti od stredoveku po súčasnú podobu.

Po privítaní účastníkov v prvý deň konania konferencie slávnostne zahájila rokovanie riaditeľka Masarykovho múzea v Hodoníne Mgr. Irena Chovančíková. Ani program tejto konferencie sa nevyhol drobným zmenám, možno však skonštatovať, že takmer všetky príspevky zaradené v programe, v priebehu dvoch dní aj odzneli. Podujatie moderoval a koordinoval jeden z organizátorov stretnutia PhDr. Marek Vařeka, Ph.D. z Masarykovho múzea v Hodoníne, ktorý neskôr vystúpil aj s príspevkom *Hodonín – město na hranici*.

Diskusné príspevky boli rozdelené do ôsmich blokov podľa nasledovných tematických okruhov: 1. Od praxe k teórii (a zpět) – ekonomické myšlení v 16. – 18. stolytí, 2. Fenomén veľkostatek – proměny od 15. do počátku 19. stolytí, 3. Ekonomika venkova (jako součást agrárních dějin?), 4. Ekonomika měst (jako součást urbánních dějin?), 5. Lokální, národní a nadnárodní rozměr raně novověké ekonomiky, 6. Role státu a jeho vliv na ekonomiku – proměny od 16. do konce 18. stolytí, 7. Fenomén finance – role peněz v ekonomice a v životě raně novověké společnosti, 8. Hospodářské dějiny nebo hospodářské a sociální dějiny?

Na tomto stretnutí malo pôvodne odznieť celkom 43 príspevkov, čo len potvrdzuje veľký záujem o hospodárske dejiny uvedeného obdobia v našom priestore. Výsledky svojej výskumnej činnosti predstavili viacerí odborníci z Čiech i Slovenska, medzi nimi napríklad Mgr. Marie Buňatová, Dr. Phil. z Akademie věd České republiky s témou *Ekonomické vztahy mezi pražskými Židy a šlechtou v předbělohorských Čechách*, PhDr. Jan Hruboš, Ph.D. zo Zemského archívu v Opave s referátom *Proměny velkostatku olomouckeho biskupství v předbělohorské době* či doc. PhDr. Jana Vojtíšková, Ph.D. ktorá predstavila *Léčebné lázně jako součást hos-*

podářství královských měst v Čechách v 17. a 18. století. Odborníci zo Slovenska k rozmanitosti diskusných príspevkov prispeli rovnako zaujímavými témami. Okrem iných vystúpila s príspevkom *Hospodársky a sociálny obraz panstiev na západnom Slovensku v prvej tretine 18. storočia* prof. PhDr. Zuzana Lopatková, PhD., *Majetkový register poddanských dedín trnavskej fary sv. Mikuláša z roku 1510* predstavil prof. PhDr. Vladimír Rábik, PhD., prof. PhDr. Peter Kónya, PhD. predniesol príspevok s názvom *Premeny hospodárskeho a spoločenského vývinu v hornouhorských zemepanských mestách a mestečkách v 17. storočí.* Je to skutočne len zlomok z celkového počtu podnetných prezentácií, ktoré počas uvedených dvoch dní mali veľký ohlas aj v následných diskusiách a počas spoločenského večera, ktorý ukončil prvý deň konferencie. Na druhý deň mali účastníci ešte pred začatím programu možnosť navštíviť expozíciu Masarykovho muzea v Horodníne. Následne program trval až do popoludňajších hodín.

Výstupom tejto medzinárodnej konferencie by mal byť zborník zostávajúci zo štúdií prezentovaných na stretnutí, ktoré svojou odbornosťou prispajú k hlbšiemu poznaniu hospodárskych a sociálnych dejín raného novoveku v stredoeurópskom priestore.

Miroslava Lazníová